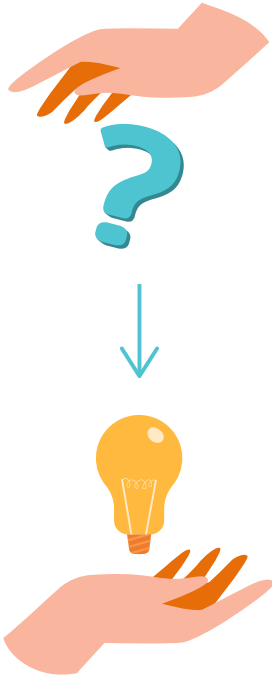


# KOFonds Gids



## Je bent zelfstandig ondernemer en je wordt ziek. Wat dan?

Je kan als zelfstandige terugvallen op de sociale zekerheid voor zelfstandigen. Je hebt steeds jouw sociale bijdragen betaald, dus je hebt recht op ondersteuning.

Heel wat zelfstandigen menen dat dit een mooi vangnet is, maar stellen vast, als ze dan ziek worden, dat dit toch niet de ideale oplossing is. Als werknemer val je terug op 60% van je bruto-inkomen, als zelfstandige is de ziekte-uitkering vergelijkbaar met een leefloon.

Verzekeren dan maar. Dit lijkt de oplossing, maar al gauw kom je tot de conclusie dat de premies nogal duur zijn, en dat er heel wat voorwaarden en uitsluitingen zijn. Als je al een verzekering krijgt.

Vele zelfstandige ondernemers zijn niet of beperkt verzekerd, omdat nogal wat risico's uitgesloten worden door de verzekeringsmaatschappij, of omdat ze geen volledige verzekering meer kunnen krijgen. Risicoberoep, te oud, overgewicht, een eerdere of slepende ziekte ...

# KOFonds, het alternatief

Een KOFonds is een Kleine Ondernemers Fonds. Het is een lokale vereniging die bestaat uit 10 tot maximaal 50 zelfstandigen en ondernemers. **Ze steunen elkaar financieel bij ziekte of arbeidsongeschiktheid. Dit doen ze met schenkingen.**

Hieronder vind je meer uitleg. We beschouwen KOFonds als de 2e pijler van jouw zekerheden bij ziekte, omdat het systeem veel toegankelijker is dan een verzekering.

O ja... KOFonds vraagt een zeker "omdenken". KOFonds wijkt af van de gangbare paden van het denken in termen van verzekeringen, premies, uitsluitingen en voorwaarden.

KOFonds baseert zich op solidariteit en sociale cohesie tussen ondernemers. Lijkt dit iets voor jou? Lees dan verder.

**We overlopen verschillende pijlers die beschikbaar zijn**

## **Pijler 1**

De Belgische  
sociale zekerheid

## **Pijler 2**

KOFonds

## **Pijler 3**

Verzekeringen



# Pijler 1 – De Belgische sociale zekerheid

## De sociale bijdragen

Als zelfstandige betaal je elk kwartaal jouw sociale bijdrage aan een sociaal verzekeringsfonds. Met deze bijdragen draag je bij tot de sociale zekerheid en verwerf je voor jezelf sociale rechten.

De berekeningswijze voor sociale bijdragen is verschillend voor zelfstandigen in hoofdberoep en zelfstandigen in bijberoep.

De bijdrage voor zelfstandigen in hoofdberoep wordt berekend op de wedde die je aan jezelf uitkeert als zaakvoerder, en bedraagt 20,5%. Daarop wordt nog eens 3,95% aangerekend als beheerskost. De minimumbijdrage wordt berekend op een brutoloon +/- 14.000€/jaar

Als je arbeidsongeschikt wordt en aan bepaalde voorwaarden voldoet, heb je recht op een uitkering. Die wordt betaald door je ziekenfonds. Daarnaast betaalt je ziekenfonds ook je raadplegingen bij de dokter, specialist, ziekenhuisverpleging... terug. Zelf betaal je enkel remgeld.



Dankzij de sociale bijdragen, heb je o.a. recht op:

- Gezinsbijslag
- Ziekteverzekering
- Moederschapshulp
- Vaderschaps- of geboorteverlof
- Pensioen
- Overbruggingsrecht
- Uitkering als mantelzorger
- Dienstencheques

## Sociale bijdragen als zelfstandige in bijberoep

Ook als zelfstandige in bijberoep moet je aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds. De sociale rechten blijf je echter opbouwen met je hoofdactiviteit, als werknemer of als ambtenaar.

Zelfstandigen in bijberoep bouwen dus niet dezelfde sociale rechten op als een zelfstandige in hoofdberoep, aangezien zij reeds een statuut hebben als werknemer of als ambtenaar. Zelfstandigen in bijberoep die sociale bijdragen betalen kunnen in bepaalde gevallen toch aanspraak maken op een aantal rechten van het zelfstandigenstatuut.

## Ziekte als zelfstandige

Als je ziek of arbeidsongeschikt bent, moet je aangifte doen bij de adviserend geneesheer van je ziekenfonds. De geneesheer van je ziekenfonds zal beoordelen of je in aanmerking komt voor een uitkering. Mits toelating van je ziekenfonds kan je jouw beroepsactiviteit beperkt combineren met je uitkering. In dit geval blijf je gewoon sociale bijdragen betalen.

Als je jouw beroepsactiviteit tijdelijk stopzet, kan je bij je sociaal verzekeringsfonds de gelijkstelling wegens ziekte vragen. Tijdens de gelijkstelling wegens ziekte ben je geen bijdragen verschuldigd maar behoud je toch al je rechten.

Je sociale bijdragen verzekeren jou dus van sociale rechten – waaronder een bescherming tegen loonverlies bij plotse arbeidsongeschiktheid. Daarnaast betaalt het ziekenfonds ook een deel van je medische kosten terug. En tot slot kan je ook een vrijstelling aanvragen voor sociale bijdragen. Je betaalt dan voor deze periode geen sociale bijdragen, terwijl je toch je sociale rechten behoudt.

## Ziekte-uitkering voor zelfstandigen

Je hebt als zelfstandige recht op een uitkering vanaf de eerste dag van de arbeidsongeschiktheid, op voorwaarde dat je minstens 8 dagen arbeidsongeschikt blijft.

Je ziekenfonds betaalt je ziekte-uitkering per dag en dat zes dagen per week (maandag tot en met zaterdag). Het bedrag is afhankelijk van je gezinssituatie.

Het bedrag is echter redelijk bescheiden, zodat je gevoelig aan levenscomfort inlevert.

Blijf je langer dan 1 jaar arbeidsongeschikt? Dan krijg je een invaliditeitsuitkering. Kan je echt niet meer voor jezelf zorgen, dan komt daar een aanvullende uitkering bovenop voor hulp en bijstand.

Met deze bedragen moet je alle kosten betalen: huis, elektriciteit en verwarming, vervoer en studies van de kinderen. Dat wordt inderdaad een haast onmogelijke opgave. Een bijkomende zekerheid ingeval van arbeidsongeschiktheid is dus echt geen overbodige luxe. Val je buiten strijd, dan is dit gewoon levensnoodzakelijk.



Voor meer info over de verschillende bedragen van de forfaitaire uitkering tijdens een periode van primaire ongeschiktheid kan je op deze link klikken:

[www.riziv.fgov.be/  
uitkeringen](http://www.riziv.fgov.be/uitkeringen) →

# Pijler 2 – KOFonds

## De vereniging KOFonds

Een KOFonds is een Kleine Ondernemers Fonds. Het is een feitelijke vereniging en bestaat uit 10 tot maximaal 50 zelfstandigen en ondernemers.

**Deze ondernemers steunen elkaar financieel bij ziekte of arbeidsongeschiktheid. Dit doen ze met schenkingen.**

De vereniging werkt deels volgens de statuten die voor alle KOFondsen gelden en deels volgens wat de leden zelf beslissen.

De leden moeten de afspraken van hun KOFonds in een reglement vastleggen en ondertekenen allemaal

een lidmaatschapsovereenkomst. Minstens één keer per jaar komen ze bijeen op de algemene ledenvergadering. Daar nemen ze hun besluiten met gewone meerderheid. Drie tot vier leden nemen ook bestuurstaken op.

Een KOFonds is natuurlijk meer dan een formele vereniging. Het is groep zelfstandigen en ondernemers die ervoor gekozen hebben om samen in een solidair en dynamisch netwerk te stappen. Om dat te realiseren organiseert een goed draaiend KOFonds ook andere activiteiten. De leden kunnen de bestuurstaken jaarlijks herzien en zo de lasten verdelen.

KOFship bv, een vennootschap naar Belgisch recht, helpt bij de oprichting van de vereniging, zorgt ervoor dat elke vereniging wettelijk in orde is, en helpt de KOFondsen om goed te functioneren.

KOFship

## Werking: Toetreding en lidgeld

Je betaalt een bijdrage als je toetreedt tot een KOFonds, en daarnaast betaal je een maandelijks lidgeld. Deze toetredingsbijdrage en het lidgeld kan je inbrengen als een zakelijke kost van je onderneming

Statuut	Toetredingsbijdrage	Lidgeld per maand
Zelfstandige in hoofdberoep*	€ 250,00	€ 10,00
Zelfstandige in bijberoep	€ 150,00	€ 7,50
Starter**	€ 150,00	€ 7,50

\* Hieronder vallen ook een meewerkende echtgenote of een zelfstandig helper

\*\* Minder dan 3 jaar actief als zelfstandige

## Sparen op een eigen privé-rekening

Je stort maandelijks een klein bedrag op je **eigen KOFonds-rekening**. Het bedrag dat je elke maand op je persoonlijke KOFonds-rekening plaatst, is een transfer van je privévermogen. Het is geen zakelijke kost en is dus niet aftrekbaar in je beroepskosten.

Deze rekening wordt gebruikt om schenkingen uit te voeren, of, ingeval je ziek bent, schenkingen te ontvangen.

Meer info vind je op [www.kofonds.be](http://www.kofonds.be) →

## Schenken

Word je ziek voor minstens één maand? **Dan krijg je schenkingen van de andere leden van jouw KOFonds.**

Gedurende de maanden van jouw ziekte of arbeidsonbekwaamheid, krijg je van ieder lid van jouw KOFonds een kleine schenking.

In totaal ontvang je € 1.000 per maand (hoofdberoep) of € 500 per maand (bijberoep). In de opstartfase (waarbij nog geen 20 leden zijn, maar minimum 10 leden), worden de schenkingsbedragen gehalveerd.

Je ontvangt schenkingen, berekend vanaf de eerste dag. Er is dus geen carenperiode, maar de eerste uitbetaling gebeurt wel pas na één maand. Ondertussen kan je tijdens de eerste maand van je ziekte geld afhalen van je eigen KOFonds-spaarrekening.

Je kan maximaal 12 maanden schenkingen krijgen, onafgebroken of in verschillende periodes. Ben je langer dan 12 maanden ziek of arbeidsongeschikt? Dan zal je een andere oplossing moeten zoeken. Het is mogelijk dat jouw KOFonds beslist om jou verder te steunen.



De schenkingen zijn belastingvrij. Fiscaal worden ze behandeld als kleine particuliere giften. Wie ontvangt, betaalt geen belastingen. Wie schenkt, ontvangt geen fiscaal attest.

Meer info vind je op  
[www.kofonds.be](http://www.kofonds.be)





# Pijler 3 – Verzekeringen

Ziek worden staat niet in het draaiboek van een zelfstandige. En toch is er een kans dat jij arbeidsongeschikt wordt.

In vergelijking met werknemers of ambtenaren hebben zelfstandigen een minder uitgebreid sociaal statuut. Bovendien zijn de uitkeringen lager dan voor werknemers. Je hebt als zelfstandige evenwel de mogelijkheid om vrijwillig aanvullende verzekeringen af te sluiten, zodat je je optimaal kan indekken tegen bepaalde risico's.

Deze aanvullende verzekeringen kunnen interessant zijn omdat ze fiscaal aangemoedigd worden. Zo kan je bijvoorbeeld de premies betaald in het kader van een (Sociaal) Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen (VAPZ) integraal in

minderung brengen als beroepskost. Een dergelijk voordeel geldt voor zowat elke kost die je in jouw vennootschap hebt.

Volgens heel wat verzekeraars is de kans op ziekte groter dan je denkt, en op heel wat websites van verzekeraars wordt gegoocheld met cijfers rond inkomstenverlies door ziekte of arbeidsongeschiktheid.



De statistieken van ziekte bij zelfstandigen worden echter angstvallig verborgen gehouden. De ziektegraad bij werknemers ligt op vandaag rond de 6%, bij ambtenaren gaat dit tot 8%. Bij zelfstandigen is er een ziektegraad van... minder dan 2%.

Rond de kostprijs van dergelijke verzekeringen is er soms wel wat "onduidelijkheid". Startende (jonge) ondernemers worden aangeraden om zo vroeg te starten met dergelijke verzekeringen. Hoe jonger je bent, hoe lager je premie ligt. Natuurlijk, het risico voor de verzekeringsmaatschappij is significant lager.

## Verzekering Gewaarborgd Inkomen (VGI) en Verzekering Arbeidsongeschiktheid (AOV)

De Verzekering Gewaarborgd Inkomen en de Verzekering Arbeidsongeschiktheid beschermt jouw inkomen van zelfstandige wanneer je niet kan werken bij ziekte of na een ongeval. Je krijgt dan elke maand een vervangingsinkomen, bovenop de eventuele uitkering van je ziekenfonds.

Volgens de krant De Tijd bewijst onderzoek van het RIZIV dat één Belg op twee ooit langer dan een maand arbeidsongeschiktheid wordt. Voor zelfstandigen is dat niets minder dan een financiële nachtmerrie.

Heel wat polissen stoppen met de uitbetaling van het vervangingsinkomen op de 60ste verjaardag. Met andere woorden: 5 tot 7 jaar voor je echt op pensioen gaat. Om deze pil wat te vergulden, worden heel wat verzekeringen gecombineerd met aanvullende pensioenopbouw.

Het wettelijke pensioen van de zelfstandige was vroeger amper 860 euro per maand. Ondertussen is dit gestegen tot +/- 1.350€/maand, waarbij tot 2024 nieuwe verhogingen voorzien zijn om dit op te trekken tot 1.500€/maand.

Meer over deze aanvullende pensioenopbouw, vind je verder in het luik over het Sociaal VAPZ

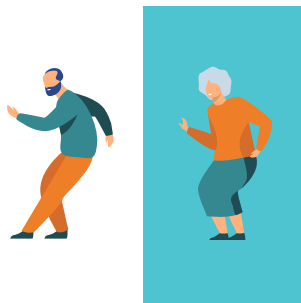
### Een paar opmerkingen

- Er wordt gerekend met bruto inkomsten als zelfstandige van 22.500€ per jaar of 1.875€/maand. Je kan je de vraag stellen wie als 32-jarige ICT-er zijn bedieningscontract met vakantiegeld en eindejaarspremie laat vallen voor een dergelijk bruto inkomen als zelfstandige.
- De verzekering VGI dekt 80% van dit bruto inkomen, dus het vervangingsinkomen wordt 1.500€/maand bruto
- Mits het betalen van 740€ gedurende 33 jaar (= 24.420€), dekt je het risico dat 1 Belg op 2 kan hebben, nl. langer dan één maand arbeidsongeschiktheid.
- Let op het woord “Belg”, hier staat niet “zelfstandige”. Zoals hierboven vermeld, de statistieken van “zieke Belgen” zijn anders dan die van “zieke zelfstandigen”.
- Let ook op de zinsnede “dat de uitkering na 1 maand meteen begint”. Er is dus een carenperiode van 1 maand, maar meteen na die maand krijgt hij al hulp.

## Sociaal VAPZ

Om het wettelijk pensioen te financieren heft de overheid sociale bijdragen bij iedere zelfstandige. Deze bijdragen geven jou recht op onder meer een wettelijk pensioen, uitkeringen bij invaliditeit, enz.

De uitkeringen zijn echter beperkt. De nood aan individuele pensioenopbouw wordt dus alsmear groter. Het Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen (VAPZ) lijkt hiervoor een interessante formule.



Deze formule kan aangevuld worden via een extra bijdrage, het Sociaal VAPZ.

Het Sociaal Vrij Aanvullend Pensioen wordt beschouwd als de basis voor elke zelfstandige als het gaat over pensioenopbouw. Enerzijds bouw je een pensioenkapitaal op en anderzijds geniet je van bovenvermelde aanvullende waarborgen bij arbeidsongeschiktheid door ziekte of ongeval. Voor de aanvullende waarborgen wordt een eenmalige wachttijd van één jaar toegepast.

Je kan 9,40% van jouw inkomen als maximale bijdrage betalen, met een plafond van ongeveer € 3.700.

Toch even rekenen:

Stel dat je een maximale bijdrage SVAPZ betaalt, dan wordt dit berekend als een percentage op het jaarincome van 9.4%. De maximale bijdrage is +/- 3.650€. Reken dus zelf uit hoeveel jouw inkomen moet bedragen om jezelf maximaal te verzekeren volgens deze formule. Word je ziek, dan

Krijg je een premievrijstelling van +/- 90% vanaf de 7e maand ziekte

Krijg je een rente-uitkering van +/- 340€/ maand

Of krijg je eenmalig +/- 6.800€ bij zware ziekte

De ICT-er in het voorgaande voorbeeld, die lagere beroepsinkomsten moest hebben om een zo laag mogelijke premie AOV te betalen, krijgt hier wel wat keuzestress.

# Besluit

Als ondernemer heb je recht op de wettelijk voorziene ziekte-uitkering.

Daarnaast kan je jezelf verzekeren. Als je dit doet, is het aangeraden om heel goed de contracten te bekijken, en de voorwaarden en uitsluitingen in overweging te nemen.

**Een andere mogelijkheid, die volledig nieuw is in Vlaanderen, is KOFonds.**

KOFonds vraagt een zeker "omdenken". KOFonds kijkt af van de gangbare paden van het denken in termen van verzekeringen, premies, uitsluitingen en voorwaarden, maar baseert zich op solidariteit en sociale cohesie tussen ondernemers.

## Wil je meer weten over KOFonds?

Wil je meer weten over KOFonds?

Ga dan naar onze website, en schrijf je in voor een infosessie, live of online. Bekijk onze webinar, en sluit je aan op een bestaand netwerk.

[www.kofonds.be](http://www.kofonds.be)

Tel: 0470 97 07 94



Bekijk de webinar  
"Wat is KOFonds?"



Scan en ga naar  
de website